

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

പുനഃ സീതാം സമാലോക്യ ഹനുമതോ ലങ്കാതോ നിവർത്തനം
തേന സമുദ്രസ്യ ലംഗനം ച

തതസ്തു ശിംശപാമുലേ
ജാനകീം പര്യവസ്ഥിതാം |
അഭിവാദ്യാബ്രവീദ് ദിഷ്ട്വാ
പശ്യാമി ത്വാമിഹാക്ഷതാം || 5.56.1 ||

തതസ്തം പ്രസ്ഥിതം സീതാ
വീക്ഷമാണാ പുനഃ പുനഃ |
ഭർതൃഃ സ്നേഹാൻവിതാ വാക്യം
ഹനുമന്തമഭാഷത || 5.56.2 ||

യദി ത്വം മന്യസേ താത
വസൈകാഹമിഹാനഘ |
ക്ഷചിത് സുസംവൃതേ ദേശേ
വിശ്രാന്തഃ ശ്വേദ ഗമിഷ്യസി || 5.56.3 ||

മമ ചൈവാൽപഭാഗ്യായാഃ
സാന്നിധ്യാത് തവ വാനര |
ശോകസ്യാസ്യാപ്രമേയസ്യ
മുഹൂർത്തം സ്യാദപി ക്ഷയഃ || 5.56.4 ||

ഗതേ ഹി ഹരിശാർദൂല
 പുനഃ സമ്പ്രാപ്തയേ ത്വയി |
 പ്രാണേഷ്യപി ന വിശ്വാസോ
 മമ വാനരപുംഗവ || 5.56.5 ||

അദർശനം ച തേ വീര
 ഭൂയോ മാം ദാരയിഷ്യതി |
 ദുഃഖാദ് ദുഃഖതരം പ്രാപ്തം
 ദുർമനുശോകകർശിതാം || 5.56.6 ||

അയം ച വീര സന്ദേഹ -
 സ്തിഷ്ഠതീവ മമാഗ്രതഃ |
 സുമഹത്സു സഹായേഷു
 ഹർയ്യക്ഷേഷു മഹാബലഃ || 5.56.7 ||

കഥം നു ഖലു ദുഷ്പാരം
 സന്തരിഷ്യതി സാഗരം |
 താനി ഹർയ്യക്ഷസൈന്യാനി
 തൗ വാ നരവരാത്മജൗ || 5.56.8 ||

ത്രയാണാമേവ ഭൂതാനാം
 സാഗരസ്യാപി ലംഘനേ |
 ശക്തിഃ സ്യാദ് വൈനതേയസ്യ
 തവ വാ മാരുതസ്യ വാ || 5.56.9 ||

തദത്ര കാർയനിർബന്ധേ
 സമുത്പന്നേ ദുരാസദേ |
 കിം പശ്യസി സമാധാനം
 ത്വം ഹി കാർയവിശാരദഃ || 5.56.10 ||

കാമമസ്യ ത്വമേവൈകഃ
 കാർയസ്യ പരിസാധനേ |
 പർയാപ്തഃ പരവീരഘ്ന
 യശസ്യസ്തേ ഫലോദയഃ || 5.56.11 ||

ബലൈസ്തു സങ്കുലാം കൃത്വാ
 ലങ്കാം പരബലാർദനഃ |
 മാം നയേദ് യദി കാകുത്സ്ഥ -
 സ്തത് തസ്യ സദൃശം ഭവേത് || 5.56.12 ||

തദ് യഥാ തസ്യ വിക്രാന്ത -
 മനുരൂപം മഹാത്മനഃ |
 ഭവത്യാഹവശൂരസ്യ
 തഥാ ത്വമുപപാദയ || 5.56.13 ||

തദർഥോപഹിതം വാക്യം
 പ്രശ്രിതം ഹേതുസംഹിതം |
 നിശമ്യ ഹനുമാൻ വീരോ
 വാക്യമുത്തരമബ്രവീത് || 5.56.14 ||

ദേവി ഹർയൂക്ഷസൈന്യാനാ -
 മീശ്വരഃ പ്ലവതാം വരഃ |
 സുഗ്രീവഃ സത്തുസമ്പന്ന -
 സ്തവാർഥേ കൃതനിശ്ചയഃ || 5.56.15 ||

സ വാനരസഹസ്രാണാം
 കോടീഭിരഭിസംവൃതഃ |
 ക്ഷിപ്രമേഷ്യതി വൈദേഹി
 സുഗ്രീവഃ പ്ലവഗാധിപഃ || 5.56.16 ||

തൗ ച വീരൗ നരവരൗ
 സഹിതൗ രാമലക്ഷ്മണൗ |
 ആഗമ്യ നഗരീം ലങ്കാം
 സായകൈർവിധമിഷ്യതഃ || 5.56.17 ||

സഗൺ രാക്ഷസം ഹത്യാ
 നചിരാദ് രഘുനന്ദനഃ |
 ത്യാമാദായ വരാഭാരോഹേ
 സ്വാം പുരീം പ്രതി യാസ്യതി || 5.56.18 ||

സമാശ്വസിഹി ഭദ്രം തേ
 ഭവ ത്വം കാലകാക്ഷ്ഷിണീ |
 ക്ഷിപ്രം ദ്രക്ഷ്യസി രാമേണ
 നിഹതം രാവണം രണേ || 5.56.19 ||

നിഹതേ രാക്ഷസേന്ദ്രേ ച
 സപുത്രാമാത്യബാന്ധവേ |
 ത്വം സമേഷ്യസി രാമേണ
 ശശാങ്കേനേവ രോഹിണീ || 5.56.20 ||

ക്ഷിപ്രമേഷ്യതി കാകുത്സ്ഥോ
 ഹർയ്യക്ഷപ്രവരൈര്യുതഃ |
 യസ്തേ യുധി വിജിത്യാരീൻ
 ശോകം വ്യപനയിഷ്യതി || 5.56.21 ||

ഏവമാശ്വാസ്യ വൈദേഹീം
 ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
 ഗമനായ മതിം കൃത്യാ
 വൈദേഹീമഭ്യവാദയത് || 5.56.22 ||

രാക്ഷസാൻ പ്രവരാൻ ഹത്യാ
 നാമ വിശ്രാവ്യ ചാത്മനഃ |
 സമാശ്വാസ്യ ച വൈദേഹീം
 ദർശയിത്യാ പരം ബലം || 5.56.23 ||

നഗരീമാകുലാം കൃത്യാ
 വഞ്ചയിത്യാ ച രാവണം |
 ദർശയിത്യാ ബലം ഘോരം
 വൈദേഹീമഭിവാദ്യ ച || 5.56.24 ||

പ്രതിഗന്തും മനശ്ചക്രേ
 പുനർമധ്യേന സാഗരം |
 തതഃ സ കപിശാർദുലഃ
 സ്വാമിസന്ദർശനോത്സുകഃ || 5.56.25 ||

ആരുരോഹ ഗിരിശ്രേഷ്ഠ -
 മരിഷ്ടമരിമർദനഃ |
 തുംഗപദ്മകജുഷ്ടാഭി -
 ര്നീലാഭിർവനരാജിഭിഃ || 5.56.26 ||

സോത്തരീയമിവാംഭോദൈഃ
 ശൃംഗാന്തരവിലംബിഭിഃ |
 ബോധ്യമാനമിവ പ്രീത്യാ
 ദിവാകരകരൈഃ ശുഭൈഃ || 5.56.27 ||

ഉൻമിഷന്തമിവോദ്ധുതൈ -
 ര്ലോചനൈരിവ ധാതുഭിഃ |
 തോയൗഘനിഃസ്വനൈർമന്ദൈഃ
 പ്രാധീതമിവ പർവതം || 5.56.28 ||

പ്രഗീതമിവ വിസ്പഷ്ടം
 നാനാപ്രസ്രവണസ്വനൈഃ |
 ദേവദാരുഭിരുദ്ധൂതൈ -
 രൂർധ്വബാഹുമിവ സ്ഥിതം || 5.56.29 ||

പ്രപാതജലനിർഘോഷൈഃ
 പ്രാക്രൂഷ്ടമിവ സർവതഃ |
 വേപമാനമിവ ശ്യാമൈഃ
 കമ്പമാനൈഃ ശരദ്യനൈഃ || 5.56.30 ||

വേണുഭിർമാരുതോദ്ധൂതൈഃ
 കൂജന്തമിവ കീചകൈഃ |
 നിഃശ്വസന്തമിവാമർഷാദ്
 ഘോരൈരാശീവിഷോത്തമൈഃ || 5.56.31 ||

നീഹാരകൃതഗംഭീരൈ -
 ര്യധായന്തമിവ ഗഹ്വരൈഃ |
 മേഘപാദനിഭൈഃ പാദൈഃ
 പ്രക്രാന്തമിവ സർവതഃ || 5.56.32 ||

ജ്യോഭമാണമിവാകാശേ
 ശിഖരൈരഭ്രമാലിഭിഃ |
 കൂടൈശ്ച ബഹുധാ കീർണം
 ശോഭിതം ബഹുകന്ദരൈഃ || 5.56.33 ||

സാലതാലൈശ്ച കർണൈശ്ച
 വംശൈശ്ച ബഹുഭിർവൃതം |
 ലതാവിതാനൈർവിതതൈഃ
 പുഷ്പവദ്ഭിരലങ്കൃതം || 5.56.34 ||

നാനാമൃഗഗണൈഃ കീർണം
 ധാതുനിഷ്യന്ദൂഷിതം |
 ബഹുപ്രസ്രവണോപേതം
 ശിലാസഞ്ചയസങ്കടം || 5.56.35 ||

മഹർഷിയക്ഷഗന്ധർവ -
 കിന്നരോരഗസേവിതം |
 ലതാപാദപസംബാധം
 സിംഹാധിഷ്ഠിതകന്ദരം || 5.56.36 ||

വ്യാഘ്രാദിഭിഃ സമാകീർണം
 സ്വാദുമൂലഫലദ്രുമം |
 ആരുരോഹാനിലസുതഃ
 പർവതം പ്ലവഗോത്തമഃ || 5.56.37 ||

രാമദർശനശീഘ്രേണ
 പ്രഹർഷേണാഭിചോദിതഃ |
 തേന പാദതലാക്രാന്താ
 രമ്യേഷു ഗിരിസാനുഷു || 5.56.38 ||

സഘോഷാഃ സമശീര്യന്ത
 ശിലാശ്ചൂർണീകൃതാസ്തതഃ |
 സ തമാരുഹ്യ ശൈലേന്ദ്രം
 വ്യവർധത മഹാകപിഃ || 5.56.39 ||

ദക്ഷിണാദുത്തരം പാരം
 പ്രാർഥയൻ ലവണാഭസഃ |
 അധിരുഹ്യ തതോ വീരഃ
 പർവതം പവനാത്മജഃ || 5.56.40 ||

ദദർശ സാഗരം ഭീമം
 ഭീമോരഗനിഷേവിതം |
 സ മാരുത ഇവാകാശം
 മാരുതസ്യാത്മസംഭവഃ || 5.56.41 ||

പ്രപേദേ ഹരിശാർദൂലോ
 ദക്ഷിണാദുത്തരാം ദിശം |
 സ തദാ പീഡിതസ്തേന
 കപിനാ പർവതോത്തമഃ || 5.56.42 ||

രരാസ വിവിധൈർഭൂതൈഃ
 പ്രാവിശദ് വസുധാതലം |
 കമ്പമാനൈശ്ച ശിഖരൈഃ
 പതദ്ഭിരപി ച ദ്രുമൈഃ || 5.56.43 ||

തസ്യോരുവേഗോൻമമിതാഃ
 പാദപാഃ പുഷ്പശാലിനഃ |
 നിപേതൂർഭൂതലേ ഭഗാഃ
 ശക്രാധുധഹതാ ഇവ || 5.56.44 ||

കന്ദരോദരസംസ്ഥാനാം
 പീഡിതാനാം മഹൗജസാം |
 സിംഹാനാം നിനദോ ഭീമോ
 നഭോ ഭിന്നൻ ഹി ശുശ്രൂവേ || 5.56.45 ||

ത്രസ്തവ്യാവിദ്ധവസനാ
 വ്യാകുലീകൃതഭൂഷണാഃ |
 വിദ്യാധർയഃ സമുത്പേതൂഃ
 സഹസാ ധരണീധരാത് || 5.56.46 ||

അതിപ്രമാണാ ബലിനോ
 ദീപ്തജിഹ്വാ മഹാവിഷാഃ |
 നിപീഡിതശിരോഗ്രീവാ
 വ്യവേഷ്ടന്ത മഹാഹയഃ || 5.56.47 ||

കിന്നരോരഗഗന്ധർവ -
 യക്ഷവിദ്യാധരാസ്തമാ |
 പീഡിതം തം നഗവരം
 ത്യക്ത്വാ ഗഗനമാസ്ഥിതാഃ || 5.56.48 ||

സ ച ഭൂമിധരഃ ശ്രീമാൻ
 ബലിനാ തേന പീഡിതഃ |
 സവൃക്ഷശിഖരോദഗ്രഃ
 പ്രവിവേശ രസാതലം || 5.56.49 ||

ദശയോജനവിസ്താര -
 സ്ത്രീംശദ്യോജനമുച്ഛിതഃ |
 ധരൺയാം സമതാം യാതഃ
 സ ബഭൂവ ധരാധരഃ || 5.56.50 ||

സ ലിലംഘയിഷുർഭീമം
 സലീലം ലവണാർണവം |
 കൽലോലാസ്ഫാലവേലാന്ത -
 മുത്പപാത നഭോ ഹരിഃ || 5.56.51 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ഷട്പഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||